

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (Μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Θετικά αξιολογούνται:

- Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος.
- Αφόρμηση στον πρόλογο από το επίκαιρο γεγονός της απαγόρευσης ορισμένων πλαστικών προϊόντων στην Ευρώπη ή από τη δεινή κατάσταση των θαλασσών λόγω της ρύπανσης.
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση.
- Η αναφορική λειτουργία της γλώσσας, το σοβαρό ύφος λόγου.

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος.
 - Ένας γενικόλογος πρόλογος.
 - Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης.
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος λόγου.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

α) Σημασία της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να απαγορευτούν ορισμένα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που ρυπαίνουν τις ευρωπαϊκές θάλασσες για την αποφυγή των κινδύνων που απειλούν τον θαλάσσιο πλούτο:

- Όλα τα πλαστικά που καταργούνται ή υπάρχει στόχος να μειωθεί η χρήση τους αποτελούν το 70% των θαλάσσιων απορριμμάτων → θα υπάρξει σίγουρα εμφανής περιορισμός των ρύπων.
- Η επιτυχία που είχε, ακόμα και στην χώρα μας, η προσπάθεια περιορισμού της πλαστικής σακούλας μάς δίνει αισιοδοξία για τους νέους αυτούς στόχους.
- Έχουμε ήδη καθυστερήσει και ο πλανήτης μας, ιδιαίτερα όμως οι θάλασσές του, φέρουν ορατά τα τραύματα της περιβαλλοντικής μας ασυνειδησίας.
- Πολλαπλή ομηρεία των απέραντων ελληνικών ακτών και των νησιωτικών

συμπλεγμάτων: απειλούνται από τα πετρέλαια και τους ρύπους των πλοίων, τη δυναμίτιδα και τις παράνομες τράτες, τα σκουπίδια στις ακτές, στον βυθό των θαλασσών διακρίνονται μπουκάλια και πλαστικά, που χρειάζονται δεκαετίες για να αποδομηθούν· μια θολή αίσθηση δεσπόζει, εκεί που κάποτε έλαμπε το διάφανο νερό και τα μαγικά του χρώματα.

β) Τρόποι συμβολής των νέων στην προσπάθεια για την προστασία των θαλασσών:

– διοργάνωση εθελοντικών δράσεων καθαρισμού των ακτών

- κινητοποίηση μέσα από σχολικές δράσεις για την ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και των τοπικών φορέων αυτοδιοίκησης:

- ερευνητικές εργασίες, Ημερίδες και καμπάνιες προβολής των αποτελεσμάτων τους, δημιουργία σχετικής αφίσας, αναρτήσεις στο διαδίκτυο μέσω του σχολικού ιστολογίου,
- δημοσιεύσεις άρθρων ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης στη σχολική εφημερίδα ή στο σχολικό περιοδικό ή/και στον τοπικό Τύπο,
- συνεργασία με τους συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων και τον σύλλογο διδασκόντων του σχολείου τους,
- διασχολικά προγράμματα,
- ανακοινώσεις σε ραδιοφωνικές ή/και τηλεοπτικές εκπομπές,
- ενημέρωση στους τουρίστες και γενικά στους επισκέπτες των ακτών μέσω σχετικών εντύπων.

B3. (Μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Το ποιητικό υποκείμενο θεωρεί ότι ο ρόλος της θάλασσας στη ζωή του είναι πολύ σημαντικός, θα τολμούσαμε να πούμε κεντρικός, καθώς λέει ξεκάθαρα στον τελευταίο στίχο ότι μετά τη θάλασσα ήταν μόνο ο Θεός που παρηγορούσε τους ανθρώπους. Η παρουσία της θάλασσας συνόδευε κάθε δραστηριότητά του, γι' αυτό και επαναλαμβάνει τη φράση «Μαζί της...». Το γεγονός μάλιστα ότι αναφέρεται στη σχέση αυτή σε α' πληθυντικό δηλώνει ότι εκφράζει μια καθολική άποψη, μια κοινή θεώρηση όλων των ανθρώπων της εποχής του. Πραγματικά, αν αναλογιστούμε ότι το ποίημα χρονολογείται το 1939, συνειδητοποιούμε ότι οι άνθρωποι βρίσκονταν πολύ πιο κοντά στη φύση (Τα βράδια ξαπλώναμε κάτω απ' τα δέντρα και τα σύννεφα), ζούσαν μια πιο ισορροπημένη σχέση με το φυσικό περιβάλλον και, αν μη τι άλλο, η περιβαλλοντική ρύπανση ήταν πολύ πιο περιορισμένη. Γι' αυτό και το ποιητικό υποκείμενο καταγράφει μια σειρά από (οπτικές και

ακουστικές) εικόνες απόλυτης χαράς, ανεμελιάς και απόλαυσης (η θάλασσα μάς είχε σηκώσει στα φτερά της - κολυμπούσαμε μέσα στις φωνές και τα χρώματα - Να σκορπάμε και να παίρνουμε χαρά - Από τους βράχους ως τα βουνά μάς οδηγούσε ο Γαλαξίας).

Το δεύτερο ερώτημα εναπόκειται στην κρίση του/της μαθητή/τριας, με βάση τις προσωπικές του εκτιμήσεις. Προφανώς, μπορεί να αξιοποιήσει τους προβληματισμούς που προέκυψαν και από το μη λογοτεχνικό κείμενο, αναφορικά με τη ρύπανση των θαλασσών.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Θετικά αξιολογούνται:

- Αναγραφή τόπου και ημερομηνίας.
- Προσφώνηση: «Αγαπημένο μου ημερολόγιο,» ή οποιαδήποτε ανάλογη.
- Ύφος λόγου: άμεσο, προσωπικό και εξομολογητικό (α' ενικό ρηματικό πρόσωπο).

Οποιαδήποτε επιλογή του/της μαθητή/-τριας που πληροί τις προδιαγραφές της εκφώνησης θεωρείται αποδεκτή, αρκεί να είναι νοηματικά και εκφραστικά ολοκληρωμένη.